

- ||²⁴ Ἀλέξανδρος Καλαμαρᾶς ἐπίτροπος καὶ κριτῆς βεβαιῶν τὰ ἄνωθεν.
 ||²⁵ Δημήτρης Γρυπάρης ἐπίτροπος καὶ κριτῆς Μυκόνου βεβαιῶν τὰ ἄνωθεν.
 ||²⁶ Ἐγὼ παπᾶ Γεράσιμ(ος) Βίδος πρωτονοτάριος βεβαίου ἔγραψα.

⁹ καπνοοῦσας ||²⁶ Ἐγὼ παπα γερασιμος βιδος πρωτονοταριος βεβεου εγραψα.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΝ. Μεταξὺ τῶν διαδίκων ἀδελφῶν Ἀνδρονίκου καὶ Ἰωάννου ἡγέρθη
 ἔρις διὰ τὴν κληρονομίαν τῶν γεροντομοιρίων τοῦ ἀποβιώσαντος πατρὸς των. Ταῦτα
 δὲν προήρχοντο ἐκ προικὸς (γονικά), ἀλλὰ ἦσαν ἐπίκτητα τοῦ πατρὸς των. Ὁ ἐκ
 τῶν ἀδελφῶν Ἰωάννης ἡξίου νὰ λάβῃ ἐκ τῶν γεροντομοιρίων ἐν κτῆμα ὁλόκληρον,
 ὥς ἀφενθὲν διὰ διαθήκης τῆς μητρὸς των εἰς τὴν θυγατέρα του, πρὸς ὑποστήριξιν
 δὲ τῶν ἀξιώσεών του προσήγαγεν ὥς διαθήκην τῆς μητρὸς των ἔγγραφον συντετα-
 γμένον ὑπὸ τινος διακόνου. Τὸ δικαστήριον ἀποφαίνεται ὅτι τὸ ἔγγραφον τοῦτο δὲν
 ἀποτελεῖ διαθήκην, διότι ὁ συντάξας αὐτὸ διάκονος οὐδεμίαν πρὸς τοῦτο εἶχεν ἐξου-
 σίαν, ἔτι δὲ ἡ φερομένη ὥς διαθέτις μήτηρ δὲν ἦτο πνευματικῶς ὑγιής, ἥτοι ἰκανή
 πρὸς σύνταξιν διαθήκης. Κατὰ τὰ λοιπὰ, τὸ δικαστήριον ἐκτιμῶν τὸ ἔγγραφον ἀγο-
 ρᾶς τοῦ κτήματος, ἐξ οὗ ἀπεδεικνύετο ὅτι ἀγοραστὴς αὐτοῦ ἦτο ὁ πατήρ καὶ ὄχι ἡ
 μήτηρ, ἔτι δὲ καὶ τὰ λοιπὰ προσαχθέντα ἔγγραφα, ἐν οἷς καὶ τὴν διαθήκην τοῦ πα-
 τρὸς, ἐξ ὧν προέκυπτεν ὅτι ὁ πατήρ ἀφῆκεν ἀδιάθετα τὰ γεροντομοίρια, διατάσσει
 τὴν διανομὴν τούτων ἐξ ἴσου μεταξὺ τῶν διαδίκων.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ. Περὶ τοῦ τύπου διαθηκῶν εἰς τὴν Μύκονον βλ. I. ΒΙΣΒΙΖΗ, Τὰ ἔγ-
 γραφα δικαιπραξιῶν τῆς Μυκόνου, ἐνθ' ἀν., 133 ἐπ.

20 - 21. ἀδιάταυτα ἀντὶ ἀδιάτακτα.

33

Κῶδιξ Μ. 136. Πρωτότυπον. Ἀπόφασις Ἀρχιεπισκόπου Σίφνου καὶ Μυκόνου τῆς 25 Ἰουνίου
 1686.

Διάδικοι. Παπᾶ Μακάριος Κορνάρος — Ἱεροδιάκονος Ξυδάκης.

Διαφορὰ μεταξὺ ἱερωμένων. Ἀκύρωσις παραχωρήσεως.

Εἰς δόξα Χριστοῦ, ἀμήν. 1686 Ἰ[ουνίου] 25.

||² + Τὴν σήμερον ὁ πανιερώτατος, σοφώτατος καὶ λογιώτατος ἀρχιεπίσκοπ(ος)
 τῆς ἀγίω||³τάτης ἀρχιεπισκοπῆς Σί(μ)φνου καὶ Μυκόνου καὶ τῶν Κυκλαδωνήσων,
 ἡμῶν δὲ αὐ||⁴θέντης καὶ δεσπότης κύριος, κύριος Γεδεών, ὁποῖος ἐρχόμενος εἰς τὴν
 ἀκρόασιν τῆς||⁵ ἐξέφλησις τῆς διαφορᾶς γενομένης ἀν[άμ]εσα εἰς τὸν παπᾶ Μακάριον
 Κορνάρον||⁶ καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος ὁ ἱεροδιάκονος Ξυδάκης. Ἀφορμὴ διὰ ἓνα κηπάρι,
 ὅπου ἤφησεν ὁ||⁷ ποτὲ Γεώργη Λιτζάρδος τοῦ ἄνω λεγομένου παπᾶ διὰ νὰ τὸν ἐμνη-
 μονέβῃ καὶ ἕτερα. Καὶ εἰς ἀπερασ||⁸μένους καιροὺς ἦλθεν ὁ ἄνω προλεγόμενος Λιτζάρ-

δος εἰς βαθὺ γῆρας καὶ εἰς πενί[·]α πτωχείας||⁹ καὶ ὁ ἄνωθεν διάκονος ἐπερίβλεπεν τὸν ἄνωθεν Λιτζάρδον εἰς τὰ χρειαζόμενα τοῦ σώ||¹⁰ματος· ὁποῖος Λιτζος ἐπῆρεν τὸ ἄνω εἰρημένο πρᾶμα καὶ ἤγραψεν καὶ ἐφιέρωσέν το||¹¹ τοῦ ἄνωθεν διάκονος διὰ πολ-
λότατες χάρες καὶ εὐχαριστίες, ὅπου εἶχεν εἰς τὸν ἄνωθεν διάκον(ον). ||¹² Ὅποῖος ἄνω-
θεν προλεγόμενος παπᾶς ἐγύρεβεν τὸ ἄνω εἰρημένο πρᾶμα νὰ τὸ πάρῃ ἀπὸ τὸν
||¹³ ἄνωθεν διάκον. Καὶ μὴ κάνοντας καλὰ ἀνάμεσόν τως, ἐνεφανιστήκασιν ἔμπροσθεν
εἰς||¹⁴ τὸν ἄνωθεν πανιερώτατον διὰ νὰ δικαιοκριθοῦσι καὶ δικαιολογηθοῦσι. Οἱ ὅποιοι
ἄνωθεν δύο||¹⁵ πρεζεντάροντας τὰς γραφὰς αὐτῶν καὶ συθήκας, ὅπου εἶχαν ἀνάμεσόν
τους τοῦ ἄνωθεν||¹⁶ ποτέ Λιτζάρδου, ὅσον ἀκόμα καὶ ἐνφαινομένη ἡ συβί<α> τοῦ ποτέ
Λιτζά<ρ>αρδου παρόντος||¹⁷ εἰς τὴν ἄνωθεν δικαιοσύνη, πρεζεντάροντας μίχ τζεντέντζια
ἀπὸ τοὺς πιτρόπους||¹⁸ τῆς κοινότης, ἡ ὁποία ἐνομινάριζεν καὶ ἤλεγεν, πὼς νὰ παίρνῃ
ἡ ἄνωθεν συβί<α> τοῦ ἀπὸ τὸ||¹⁹ πρᾶμα τοῦ ἄνωθεν ἀνὴρ αὐτῆς, ἐπειδὴ καὶ νὰ εἶχεν χα-
λασμένο τὸ προυκίον τῆς· ἡ ὁποία||²⁰ αὐτοθέλητη θέλει καὶ ἀφιερώνει καὶ χαρίζει το
τοῦ ἄνωθεν διάκου καὶ τὰ ἐξῆς. Ὅποῖος ἄνωθεν||²¹ πανιερώτα<σ>τος ἐπιμελῶς καὶ μὲ
μεγάλη στόχασιν γροικῶντας τὰ δικαιώματα τῶν ἀμ||²²φοτέρων καὶ συλλογίζοντας
τοὺς θεῖους καὶ ἱεροὺς νόμους, πὺ διαλαβάνου καὶ λέγου· τὸν ἀχάριστον οἱ δω||²³ρεῖς
μεταστρέφονται, ὅσον ἀκόμα καὶ τὴν μαρτυρία τῆς ἄνωθεν συβίας τοῦ ἄνωθεν ποτέ.
||²⁴ Διὰ τοῦτο τὸ λοιπόν, ὁ ἄνωθεν πανιερώτατος, τὸ ὄνομα τῆς ἀγίας Τριάδος, κρά-
ζει, κρίνει||²⁵ καὶ ἀποφασίζει νὰ εἶναι καὶ νὰ κροικᾶται τὸ ἄνω εἰρημένο πρᾶμα τοῦ
ἄνωθεν ἱεροδιάκου,||²⁶ εὐτουνοῦ καὶ τῶν διαδόχων καὶ κληρονόμων του, καὶ τὰ ἐξῆς.
Ἐτ̃ζι ἔκρινεν καὶ ἐποφάσισεν||²⁷ καὶ θέλει ἀπογράψῃ ὑπὸ χειρός του.

||²⁸ + Ὁ ταπειν(ός) μ(ητ)ροπολίτ(ης) πρῶην Κ(αι)σαρεί(ας) καὶ Καππα||²⁹δο-
κί(ας) (καὶ) πρόεδρ(ος) Σίφνου Γεδεών.

||³⁰ Ἐγὼ παπᾶ Γεράσιμος Βίδος πρωτονοτάριος ἔγραψα.

²⁸ - ²⁹ Ὁ ταπειν(ός) μ(ητ)ρόπόλιτ(ης) πρῶην Κ(αι)σαρεί(ας) (καὶ) Καππαδοκεί(ας) (καὶ) πρόεδρ(ος)
σίφνου Γεδεών||³⁰ Εγὼ παπαγεράσιμος βίδος πρωτονοταρι(ος) ἔγραψα.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΝ. Ὁ Γεώργιος Λιτζάρδος εἶχε δωρήσει αἰτία θανάτου ἓνα κηπάρι εἰς
τὸν ἐνάγοντα ἱερέα, διὰ νὰ τὸν μνημονεύῃ. Ὁ δωρητής, ὁ ὁποῖος ἔφθασεν εἰς βαθὺ
γῆρας, εὐρισκόμενος ἐν πενίᾳ καὶ ἀσθενείᾳ, ἀνεκάλεσε τὴν δωρεὰν ταύτην καὶ διέ-
θεσε τὸ κηπάρι πρὸς τὸν ἐναγόμενον ἱεροδιάκονον, ὁ ὁποῖος τὸν περιποιεῖτο καὶ τὸν
περιέθαλπε κατὰ τὴν ἀσθενειάν του. Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ δωρητοῦ, ὁ ἐνάγων, βά-
σει τῆς πρώτης πρὸς αὐτὸν δωρεᾶς, προσφεύγει εἰς τὸν Ἀρχιεπίσκοπον καὶ διεκδικεῖ
τὸ δωρηθὲν παρὰ τοῦ κατέχοντος αὐτὸ ἐναγομένου. Πρὸ τῆς δίκης ταύτης ἡ ἐπι-
ζῶσα σύζυγος τοῦ δωρητοῦ Λιτζάρδου εἶχεν ἐγείρει ἀγωγὴν ἐνώπιον τῶν Ἐπιτρό-
πων, ζητοῦσα νὰ λάβῃ μερίδιον ἐπὶ τοῦ διεκδικουμένου, διότι ὁ σύζυγός της εἶχε

καταναλώσει ὁλόκληρον τὴν προῖκα της, οἱ δὲ Ἐπίτροποι δι' ἀποφάσεώς των τὴν εἶχον δικαιώσει. Ἡδὴ ἡ χήρα αὕτη παρεμβαίνει εἰς τὴν παροῦσαν δίκην, ὑποστηρίζουσα τὸν ἐναγόμενον, ἐπὶ πλέον δὲ δηλοῖ ὅτι δωρεῖται εἰς τοῦτον καὶ τὸ ἐπὶ τοῦ διεκδικουμένου ἐπιδικασθὲν εἰς αὐτὴν μερίδιον. Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος διὰ τῆς ἀποφάσεώς του δέχεται, ὅτι ἡ μετὰ τὴν δωρεὰν συμπεριφορὰ τοῦ ἐνάγοντος πρὸς τὸν δωρητὴν ὑπῆρξεν ἀχάριστος καὶ λόγῳ τῆς ἀχαριστίας θεωρεῖ ταύτην ἀκυρωτέαν, ἰσχυρὰν δὲ τὴν μεταγενεστέραν πρὸς τὸν ἐναγόμενον διάθεσιν τοῦ διεκδικουμένου, εἰς ὃν καὶ ἐπιδικάζει τοῦτο.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ. Ἡ ἀπόφασις θεωρεῖ ἄκυρον τὴν μετὰ τοῦ ἐνάγοντος ἱερέως σύμβασιν, ἐφαρμόζουσα τὴν περὶ ἀχαριστίας δωρεῶν διάταξιν τοῦ Ἀρμεν. III. 2. 3. Προφανῶς, ἡ ἀφιέρωσις ἀπετέλει ἐνταῦθα ψυχικόν, μετέχον καὶ δωρεᾶς πρὸς τὸν εἰς ὃν ἡ παραχώρησις ἐνάγοντα ἱερέα, ἐπιφορτιζόμενον ὅπως διὰ τῆς λειτουργικῆς του μνημονεύσεως ἀσκήσῃ τὸ μεσολαβητικόν του ἔργον ὑπὲρ τῆς ψυχικῆς σωτηρίας τοῦ παραχωροῦντος.

15. *συνθήκας* = ἀντὶ συνθήκας, μὲ τὴν ἔννοιαν τοῦ συμβάσεις.

17. *τζεντέντζια* = ἀντὶ σεντέντζια, ἀπόφασις.

25. *κροικᾶται* = ἀντὶ γροικᾶται.

26. *διάδοχοι καὶ κληρονόμοι*. Οἱ ὅροι οὗτοι, οἵτινες ἀπαντοῦν εἰς τὰ ἔγγραφα καὶ τῆς ἐποχῆς ταύτης, εἶναι λείψανα τῶν ἐλληνιστικῶν χρόνων. Κατὰ τὴν παροῦσαν ἐποχὴν εἶναι ταυτόσημοι καὶ σημαίνουν τὸν κληρονόμον ὑπὸ τὴν σημερινὴν ἔννοιαν. Περὶ αὐτῶν, ἀντὶ ἄλλων, βλ. Ἀνακοίνωσιν εἰς τὸ III Διεθνὲς Παπυρολογικὸν Συνέδριον (1933) τοῦ HANS KRELLER, Διάδοχος und Κληρονόμος, δημοσιευθεῖσαν εἰς *Papyri und Altertumswissenschaft*, ἐνθ' ἀν., 233 - 242, Γ. ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΥ, Ἱστορία καὶ Εἰσηγήσεις, ἐνθ' ἀν., 1193 ἐπ. καὶ σημ. 6.

34

Κώδιξ Μ. 136. Πρωτότυπον. Ἀπόφασις τοῦ Ἐπισκοπικοῦ δικαστηρίου Μυκόνου τῆς 28 Ἰουνίου 1686.

Διάδικοι. Τιάνα σύζ. Ζαννῇ — ὁ σύζυγός της Ζαννῆς.

Διαζύγιον

+ Προκαθήμενου τοῦ πανιερωτάτου μ(η)τροπολίτου τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως||² π(ο)ρ(ώ)ην (Και)σαρεί(ας) καὶ Καππαδοκί(ας) καὶ πρεέδρου Σίφνου καὶ Μυκόνου κὺρ Γεδεών, συνεδρι||³ αζόντων αὐτοῦ καὶ τῶν τιμιωτάτων αὐτοῦ κληρικῶν, γυνὴ τὸ ὄνο(μα) αὐτῆς||⁴ Τιάνα, ἄνδρα ἔχουσα τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ζαννῇ, διεφέρετο μετὰ αὐτοῦ πρὸ χρό||⁵νων τινῶν, ἐκείνου μ(έν) λέγοντος αὐτὴν μοιχέβεται καὶ μὴ δύνασθαι τὸ ἔγκλημα παρα||⁶στῆσαι, αὐτὴ ἀρνούμενη καὶ μὴ θέλουσα εἰρηνέβειν καὶ